

Κρήτ. Θ' ἀκροσταθῶ λιγάκι καὶ θὰ φύγω αὐτόθ. || Ἄσμ.

Κάτεργα, νῆ σπαράξετε, καράβια, ἀκροσταθῆτε

(= μὴ) Κορσ.

Ἀκροσταθῆτε, παλληκάρια, | καλὸν ἀφέντη νὰ τιμήσωμε
αὐτόθ. Συνών. κορτοστέκω.

ἀκροσυγγενεύω ἀμάρτ. ἀκροσυγγενεύω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὗς. ἀκροσυγγενής.

Ἐχω μεμακρυσμένην συγγένειαν, εἶμαι ὀλίγον τι συγ-
γνής: Ἀκροσυγγενόμενε μὲ τὸ δεῖνα.

ἀκροσυγγενής ὁ, ἀμάρτ. ἀκροσυγγενής Κρήτ.
ἀκροσυγγενής Πελοπν. (Λακων.) Θηλ. ἀκροσυγγένισσα
Κονδυλάκ. Πρώτη ἀγάπ. 6.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκρος καὶ τοῦ οὗς. συγγενής.

Ὁ διὰ μεμακρυσμένης συγγενείας συνδεόμενος, ὁ οὐχὶ
στενὸς συγγενής ἐνθ' ἄν.: Τῇ λέγανε Βαγγελιώ, ἦτο μάλιστα
κι ἀκροσυγγένισσά μας ἸΚονδυλάκ. ἐνθ' ἄν. Πβ. ἀκροσυγ-
γενεύω.

ἀκροσυνεφέρνω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἄκρα καὶ τοῦ ρ. συνεφέρνω.

Ἐλαφρῶς συνέρχομαι εἰς ἑμαυτὸν ἐκ τῆς ἐκπλήξεως,
τοῦ παθήματος κττ.

ἀκροτόπι τό, ΚΠαλαμ. Ἀσάλ. ζωή 174 ΠΒλαστοῦ
Ἀργῶ 88.

Ἐκ τοῦ οὗς. ἀκρότοπος.

Μέρος ἀκρότατον, ἐσχατιὰ ἐνθ' ἄν.: Ποίημ.

Θὰ σὲ φέρε' ἡ βαρκοῦλλα | 'ς τὸ ἐρημικὸ τ' ἀκροτόπι νὰ μάσης
τ' ἀκρογιαλοῦ τὰ κοχύλια

ΚΠαλαμ. ἐνθ' ἄν.

ἀκρότοπος ὁ, Πελοπν. (Κορινθ. Μάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκρος καὶ τοῦ οὗς. τόπος.

Τὸ ἀκρότατον τμήμα ἀγροῦ, τὸ ὁποῖον συνήθως εἶναι
ἀγονον ἐνθ' ἄν.: Δὲ βγῆκε καλὸ τὸ γέννημα, γιὰτὶ εἶναι
ἀκρότοπος Κορινθ.

ἀκρούλλα ἡ, πολλαχ.

Ὑποκορ. τοῦ οὗς. ἄκρα.

Μέρος ὀλίγον τι ἀπόμερον, ὀλίγον τι μακρὰν τῶν
συνήθων συγκεντρώσεων καὶ διὰ τοῦτο ἡσυχον: Κάθεται
τὸ παιδάκι 'ς τὴν ἀκρούλλα τοῦ τζακιοῦ Πελοπν. (Κορινθ.)
Ὁ γέρος ἔχει τὴν ἀκρούλλα του αὐτόθ. Ἐγὼ, παιδιὰ μου,
ἐγέρασα πγά, μὲ κουράζει τ' ἄλλογο, ἐγὼ τώρα θέλω τὴν
ἀκρούλλα μου, τὴν ἡσυχία μου καὶ τὸ σκάκι μου ΓΞενοπ.
Θέατρ. 1,113. Συνών. ἀκρίτσα 1.

ἀκρουμάζομαι πολλαχ. ἀκρομάζομαι Πελοπν. (Λα-
κων. Μάν.) ἀκρομάζομαι Πελοπν. (Λακων.) ἀγκρομά-
ζομαι Κύθηρ. ἀκρομάζομαι Πελοπν. (Οἶν.) ἀκρουμά-
ζομαι Πελοπν. (Βούρβουρ.) ἀκρουμάζομαι Ἡπ. (Ἄρτ.)
Μακεδ. ἀγκρουμάζομαι Πελοπν. (Ἀνδρίτσ. Ἀρκαδ. Κα-
λάβρυτ. Καλάμ. Λάστ.) ἀγκρουμάζομαι Πελοπν. (Βούρ-
βουρ. Καλάβρυτ.) ἀκουρμάζομαι Ἰων. (Σμύρν.) Κεφαλλ.
Λευκ. — ΑΒαλαωρ. Ἔργα 2,67 ΧΧριστοβασ. Διαγων. 20
ἀκουρμάζομαι Ἡπ. Θράκ. (Αἰν.) Θεσσ. (Καρδίτσ.) Μακεδ.
ἀγκουρμάζομαι Ζάκ. Πελοπν. (Ἀχαΐα) ἀκουρμάζομαι Ἡπ.
ἀγκουρμάζομαι Πελοπν. (Βυτίν.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὗς. ἀκρόμα δια τοῦ μεταβατικοῦ
ἀμαρτ. τύπ. ἀκρομάζομαι. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ
22 (1910) 227.

1) Τείνων τὸ οὖς ἀκούω μετὰ προσοχῆς, προσεκτικῶς
ἀκροῶμαι ἐνθ' ἄν.: Ἀγκρουμάστηκε κι ἄκουσε τοῖς δγὸ
γυναῖκες ποῦ μιλοῦσαν Καλάμ. Ἀγκρουμάσου νὰ ἰδῆς τί
λένε Καλάβρυτ. Σ' κώνουμι ν' ἀκουρμαστῶ καλὰ κι ἀκούου
'κεῖ σιμὰ νὰ βρονδοῦν βιουλιά κι δασύλια (ἐκ παραδ.) Καρδίτσ.
Σὲ λίγη ὥρα κατάλαβε ὅτι βρισκότανε μέσα 'ς τὸ λόγγο.
Ἔβαλε τ' ἀφτί του ν' ἀκουρμαστῇ τίποτε κυπροκούδονα,
ἀλλὰ τοῦ κάκου ΧΧριστοβασ. ἐνθ' ἄν. || Ἄσμ.

Τί στέκω κι ἀκρομάζομαι καὶ καίγει' ἡ καρδιά μου;
θὰ βάλω ἀπ' ἄγρια τὴ φωνή κι ἀπ' ἄγρια τὸ μοιρολόγι
νὰ τρέξ' ἡ πάνον γειτονιά, νὰ δρᾶμ' ἡ κάτου ρούγα
(μοιρολ.) Λακων.

Γιὰ ἀκουρμαστῆτε νὰ σᾶς πῶ καὶ νὰ σᾶς 'μολογήσω
τῆς Πάτρας τὸ πολὺ κακὸ νὰ σᾶς τὸ παραστήσω
Λευκ.

Ν' ἀκουρμαστῶ τὴν πέριδικα τὴν πιτροκαταροῦσα
Μακεδ.—Ποίημ.

Πέταξε, ἀνέβα 'ς τὰ βουνὰ ν' ἀκουρμαστῆς, ν' ἀκούσης,
νὰ ἰδῆς τὴ νεκρανάστασι, νὰ ζεσταθῇ ἡ καρδιά σου

ΑΒαλαωρ. ἐνθ' ἄν. Συνών. ἀκροάζομαι 1, ἀκροᾶ-
μαι 1, ἀκρουμαίνω 1, ἀκρών-νομαι 1, ἀφτιάζομαι.
2) Ἀκούω κρυφίως, ὠτακουστῶ Πελοπν.
(Μάν.): Ἀκρομάζετον ἀπομέσα ἀπὸ τὸν τοῖχο ν' ἀκούση
τί λέγαμε. Συνών. ἀκρουμαίνω 1 β, κρυφακούω.

ἀκρουμαίνω ἀμάρτ. ἀκουρμαίνω Ἡπ. (Τζουμέρκ.
κ. ἄ.) Μέσ. ἀκρουμαίνουμι Ἡπ. (Ἰωάνν.) ἀκουρμαί-
νομαι Κεφαλλ. Λευκ. ἀκουρμαίνουμι Ἡπ. ἀσκρουμαί-
νομαι Παξ. ἀσκουρμαίνομαι Παξ. ἀκουρμαίνουμι Ἡπ.
Στερελλ. (Καρπεν.) ἀσκρουμαίνομαι Παξ.

Ὁ ἐνεργ. τύπ. ἀκρουμαίνω ἐσχηματίσθη ὑποχωρη-
τικῶς ἐκ τοῦ ἀμαρτύρου μέσ. ἀκρουμαίνομαι, ὅπερ
κατὰ μεταπλασμόν ἐκ τοῦ ἀκρουμάζομαι, ὥς καὶ
ἀγγελοκρούω καὶ ἀγγελοσκιάζω ἐκ τοῦ ἀγγελο-
κρούομαι καὶ ἀγγελοσκιάζομαι. Πβ. ΓΧατζιδ.
ἐν Ἀθηνᾶ 22 (1910) 227.

1) Ἀκούω, ἀκροῶμαι μετὰ προσοχῆς Ἡπ. (Ἰωάνν.
Τζουμέρκ.) Λευκ. Παξ. Στερελλ. (Καρπεν.) κ. ἄ.: Ἄσμ.

Νὰ ἤμου νὰ πετροπέριδικα 'ς τὰ πλάγια τοῦ Πετρίλου,
ν' ἀκούρμαινα τὸν πόλεμο, τὰ κλέφτικα ντουφέκια

Τζουμέρκ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀκρουμάζομαι 1. β)
Ἀκούω κρυφίως, ὠτακουστῶ Ἡπ. (Ἰωάνν.) Παξ. κ. ἄ.
Συνών. ἀκρουμάζομαι 2, κρυφακούω. 2) Πεί-
θομαι, ὑπακούω Κεφαλλ.: Δὲν ἀκουρμαίνεται τὸ παιδί.
Εἶσαι ἀσύσταγο παιδί, δὲν ἀκουρμαίνεσαι κἀνένανε! αὐτόθ.
Συνών. ἀκροάζομαι 2, ἀκρών-νομαι 2.

ἀκρούμασμα τό, ἀμάρτ. ἀκούρμασμα Παξ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀκρουμαίνω, παρ' ὃ καὶ ἀσκουρμαί-
νομαι.

1) Ἡ μετὰ προσοχῆς ἀκρόασις. 2) Τὸ νὰ ἀκούη τις
κρυφίως, τὸ ὠτακουστεῖν.

ἀκρούμαστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀκούρμαστος Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀκρουμάζομαι τοῦ ἀρκτικοῦ α προσλα-
βόντος σημ. στερήσεως διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου.
Πβ. ἀ-στερητ. 2 α.

Ὁ μὴ ἀκούων τοὺς ἄλλους, ὁ μὴ ὑπακούων, παρήκοος.
Συνών. ἄκρωστος.

ἀκρούμι τό, Δαρδαν. Θράκ. (Σηλυβρ.) Σῦρ. κ. ἄ.
—Λεξ. Βυζ. ἀκροῦμ' Θράκ. (Μάδυτ.)

Πιθανῶς ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. κροῦμα = κτύπημα.
Πβ. ἄκρουστος 1 γ καὶ τὸν λόγ. κοιν. ὄρον τῆς ἱατρικῆς
κροῦσμα.

1) Νόσος παιδική παρουσιάζουσα συμπτώματα ἀναισθη-
σίας, σπασμῶν καὶ ἀλλοιώσεως τοῦ χρώματος τοῦ δέρμα-
τος καθισταμένου μελανοῦ Δαρδαν. Θράκ. (Σηλυβρ.) Σῦρ.
κ. ἄ. —Λεξ. Βυζ. Τό 'πιασε πάλι τὸ ἀκρούμι Σῦρ. Πέθανε
ἀπὸ ἀκρούμι αὐτόθι. 2) Νόσος τοῦ στόματος προξενούσα
τὴν σήψιν καὶ πτώσιν τῶν ὀδόντων Θράκ. (Μάδυτ.): Νὰ
βγάλ' τὸν στόμα τ'ς ἀκρούμ'! (ἄρά).

ἀκρουμιάρις ἐπίθ. Θράκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀκρούμι.

Ὁ πάσχων ἐκ τῆς νόσου ἀκρούμι, ὁ ἰδ.

ἄκρουστος ἐπίθ. Μεγίστ. Πόντ. (Τραπ.) ἄκρου-
χτους Μακεδ. ἄκρουτε Τσακων.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἄκρουστος.

1) Ὁ μὴ κτυπηθεὶς, ὁ μὴ πληγείς, ἀκτύπητος Πόντ.
(Τραπ.): Ἡ πόρτα - τὸ παιδὶν ἐν' ἄκρουστον. β) Ἀσει-
στος, ἀτίνακτος, ἐπὶ δένδρου μὴ σεισθέντος πρὸς πτώσιν
τῶν ὀρίμων καρπῶν Τσακων. γ) Μεταφ. ἀπρόσβλητος
ὑπὸ νοσήματος Μεγίστ. Πόντ. (Τραπ.): Οὕλτις ἐντῶκεν
ἢ χολέρα καὶ αὐτὸς ἐπέμ'νεν ἄκρουστος (ὅλους προσέβαλεν ἢ
χολέρα καὶ αὐτὸς ἔμεινεν ἀπρόσβλητος) Τραπ. 2)
Ὁ ἀραιῶς ὑφασμένος Μακεδ.: Ἀκρουχτου παννί. Ἀντίθ.
κρουστός.

ἀκρούτσικα ἐπίρρ. Καππ.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. ἀκρούτσικος.

Ἐν τῷ τελευταίῳ ἄκρω: Ἄσμ.

Σ' σὴ μέση κεῖται μάνα μου, 'ς σὴν ἄκρη ἀδελφή μου,
ἀντοῖς ἀκρῆς, ἀκρούτσικα, κάθεται καὶ ὁ γονγός μου.

ἀκροῦφος ὁ, Χίος ἄκρουφας Χίος

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκρος καὶ τοῦ οὐσ. ὀροφῇ ἀντὶ *ἀκρώ-
ροφος ἐκπεσούσης τῆς συλλαβῆς ρο κατ' ἄνομ.

Πᾶσα πλάξ συνήθως ἐκ σχιστολίθου τιθεμένη ἐν τῇ
προεξοχῇ στέγης καὶ ἀποτελοῦσα μετ' ἄλλων ὁμοίων τὸ
γεῖσον αὐτῆς. Πβ. ἀκρόδωμα 1 β.

ἀκροφαίνομαι Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἄκρα καὶ τοῦ ρ. φαίνομαι.

Ὀλίγον τι, μόλις φαίνομαι: Ἄσμ.

Φύσησε βορρᾶς | μαῖστρος τραμουδᾶνα
καὶ ἀδισήκωσε τὸ μισοφούσιανό της
καὶ ἀκροφάνηκε ὁ ποδοστράγαλός της.

ἀκροφίγουρο τό, ΚΠαλαμ. Δωδεκάλ. Γύφτ.² 64.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκρος καὶ τοῦ οὐσ. φηγούρι.

Ἀκροστόλιον πλοίου: Ποίημ.

Σ' τὰ κατάρτια φλάμπουρα, 'ς τοῖς πλώρες
ἀκροφίγουρα, λιγκάματα 'ς τοῖς ὄφες.

***ἀκροφλοιά** ἡ, ἀγροφλοιά Ρόδ.

Πιθανῶς ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκρος καὶ τοῦ οὐσ. φλοῖός.
Διὰ τὴν τροπὴν τοῦ κ εἰς γ πβ. τὰ ὅμοια ἀκρολαλῶ
- 'γρολαλῶ, ἀκροπατῶ - 'γροπατῶ, ἀκροχωραφῖνα
- ἀγροχωραφῖνα, ἀκρωτήρι - 'γρωτήρι.

Ὁ φλοῖος τοῦ ῥοῦ: Βγάλε τὴν ἀγροφλοιά τ' ἀβγοῦ.

ἀκροφοβοῦμαι Κρήτ. ἀκροφοοῦμαι Κύπρ. ἀκρι-
φοβοῦμαι Πελοπν. (Λακεδ.) 'κροφοοῦμαι Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἄκρα καὶ τοῦ ρ. φοβοῦμαι.

1) Φοβοῦμαι ὀλίγον τι, ὑποδειλιῶ ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Ὁ Διενῆς ψυχομαδεῖ κάτω εἰς τὰ παλάδια,
ἀπ-πόξω τριυρκάζουν τα τρακόσια παλληκάρκα,
θέλουν νὰ μποῦσιν νὰ τὸν δοῦν τῶαί πάλε 'κροφοοῦνται.

Κύπρ.

Ποῦ ἐδῶ ποτὲ δὲν περπατοῦν, ποτὲ δὲν κουβεδιάζουν,
παρὰ πενήδα κ' ἑκατὸ καὶ πάλι ἀκριφοβοῦσαι

(μοιρολ.) Λακεδ. 2) Φοβοῦμαι, τρέμω Κύπρ.: Ἄσμ.

Τῶρ' ἀστράβκω τῶαί καύκω σε, βροντῶ τῶαί καταλῶ σε,
σηκῶν-νω τῶαί τὸν ἄνεμον τῶαί παίρνω τὸν σταχτόν σου!
Ποῦ τ' ἄκουσεν ὁ δράκοντις πολλὰ ἀκροφότην,
«τῶαί τὴν 'στραπὴν φοοῦμαι τὴν τῶαί τὴν βροντὴν περῖτου!»

ἀκροφυσῶ ἀμάρτ. ἀκροφυσῶ ΝΠολίτ. Ἐκλογ. 145.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἄκρα καὶ τοῦ ρ. φουσῶ.

Πνέω ἐλαφρῶς, φυσῶ ἡρέμα: Ἄσμ.

Κε ἀκροφύσησε γλυκὸς βορρᾶς ἀέρας
καὶ ἀντισήκωσε τὸ γυροφούσιανό της
καὶ ἀντιφάνηκε τὸ ποδοστράγαλό της.

ἀκρόχναρον τό, Κύπρ. —Λεξ. Λάουνδ.

Τὸ μεσν. οὐσ. ἀκρόχναρον. Ἰδ. Μεούρσ. ἐν λ.

Τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς ἐνθ' ἄν.: Φρ. Ἐν σὲ ραχάζομαι
μηδὲ γιὰ τ' ἀκρόχναρά μου! (δὲν σὲ χρειάζομαι κτλ. Ἐπὶ
ἐσχάτης περιφρονήσεως) Κύπρ.

ἀκροχωραφιά ἡ, Πελοπν. (Λακων. Μάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκρος καὶ τοῦ οὐσ. χωράφι. Διὰ τὴν
παρέκτασιν πβ. τὰ ὅμοια ἀκρογιαλιά, ἀκροθαλασσιά,
ἀκρολιμνιά, ἀκροπελαγιά, ἀκροποταμιά.

Ἡ ἄκρα τοῦ ἀγροῦ. Συνών. ἀκροχωραφῖνα.

ἀκροχωραφῖνα ἡ, ἀμάρτ. ἀκροχωραφῖνα Ρόδ.
ἀγροχωραφῖνα Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκρος καὶ τοῦ οὐσ. χωράφι διὰ τῆς
παραγωγικῆς καταλ. - ἵνα. Διὰ τὴν τροπὴν τοῦ κ εἰς γ ἐν
τῷ τύπ. ἀγροχωραφῖνα πβ. τὰ ὅμοια 'γρολαλῶ,
'γροπατῶ, ἀγροφλοιά, 'γρωτήρι ἐκ τῶν ἀκρολαλῶ,
ἀκροπατῶ, *ἀκροφλοιά, ἀκρωτήρι.

Ἀκροχωραφιά, ὁ ἰδ.: Ἄσμ.

Κάτω 'ς τὴν ἄκρη τοῦ γιалоῦ, 'ς τὴν ἀγροχωραφῖνα.

ἄκρυφτος ἐπίθ. πολλαχ. καὶ Πόντ. (Τραπ.) ἄκρυ-
βος Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἄκρυπτος. Τὸ ἄκρυβος κατ' ἐπί-
δρασιν τοῦ κρύβω παρὰ τὸ κρύφτω.

Ὁ μὴ κρυφθεὶς, ὁ μὴ κεκρυμμένος.

